

IZHAJA VSAK DAN

Če se ne delja in praznikih ob 5., ob ponedeljku ob 8. zjutraj. Posamične štev. se prodajajo po 3 nrb. (6 stot.) v mnogih tiskarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Domarbergu itd. Zastarele štev. po 5 nrb. (10 stot.).

OBLAGI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širini 1 točene. OENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 3 st. m., smernice, zahvala, ponudbe, oglasi denarnih zvezd po 20 st. m. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnj vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se inkasno in upravi „Edinosti“. — Plačuje in stoji v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorje.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 meseca 6 K; za naročnike brez doplačila naročnine, se uprava ne obračuna. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kren 3-60, za pol leta Kren 2-60.

Vsi dopolni naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in nekepe se ne vračajo. Naročnine, oglašne in reklamacije se pošiljajo na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom)

Izdajatelj in odgovorni urednik: **STEFAN GODINA**. Lastnik: **koncertni list „Edinost“**. — Tiskalnica: Tiskarna „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Polno-branilni račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Vabilo.

Podpisani vabi vse one, kateri so pripravljeni pomagati našemu slovenskemu ljudstvu pri bližnjem ljudskem štetju v Trstu in okolici

na sestanke

ki se bodo vršili jutri v četrtek, 22. t. m. ob 8. zvečer in po potrebi nadaljevali v petek, 23. t. m. zvečer ravno ob isti uri

za Škedenj — v Gospodarskem društvu ;

za sv. M. M. Zg. in Sp. — pri Tirolcu ;

za sv. Ivan — v Narodn. domu, nadalje posebno tudi za Lonjer v Gospodarskem društvu na Ferdeniču in v Konsumnem društvu na Vrdeci ;

za Rojan, Škorkljo in Greto v Konsumnem društvu v Rojanu ;

za Barkovlje in Greto — v Narodnem domu v Barkovljah ;

za Opčine — v Kons. društvu ;

za Prosek in Kontovel — v kon- toveljskem Gospodarskem društvu.

Odbor

Politič. društvo Edinost.

Brzobjavne vesti.

Sklicanje delegacij.

DUNAJ 20. „Wiener Zeitung“ je objavila cesarsko lastnoročno pismo, s katerim so delegacije sklicane na 28. t. m. v Budimpešto.

Ogrski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 20. Zbornica je nadaljevala generalno debato o računskem provizoriju. Predloga je bila vsprejeta v splošnosti in v podrobnosti. — Nato je bila vsprejeta predloga o dogovoru s paroplovno družbo „Adria“ v splošnosti in v podrobnosti. Potem ko je bilo izvoljenih pet nadomestnih členov v delegacijo, je bila seja zaključena.

Ogrska magnatska zbornica.

BUDIMPEŠTA 20. Magnatska zbornica je razpravljala predlogo o civilnopravnem redu.

Otvoritev hrvatskega sabora.

ZAGREB 20. (Ogr. biro). Hrvatski sabor je pričel danes pod predsedstvom starostnega predsednika Barčiča zopet svoje delovanje. Po rešitvi formalnosti je posl. Stefan Radić (kmetska stranka) vprašal starostnega predsednika, kako tolmači čitanje madjarske izjave hrvatskih poslancev v državnem zboru in omejitev hrvatskih govorov v drž. zboru po predsedniku Berzeviczy-ju in kake korake namerava ukreniti tozadevno.

Med tem, ko je Radić utemeljeval svoji vprašanji, je ponovno prišlo med kmetsko stranko in hrvatsko-srbsko koalicijo do hrupnih prizorov, ker je govor Radićev v prvi vrsti naperjen proti koaliciji. Radić je obsodil tudi izjavo ministerskega predsednika o hrvatskih stvareh in naglašal, da so krivi neuspehi koalicijske srbski voditelji v koaliciji.

Nato je izjavil starostni predsednik, da gre danes za konstituiranje sabora in da se noče vmešavati v posle hrvatskih zastopnikov v ogrskem državnem zboru. (Pohvala pri opoziciji). Nato je zbornica izvolila verifikacijski odsek.

Turčija.

CARIGRAD 20. Izdajatelj in en urednik socialističnega lista sta bila aretirana. Policija preganja tudi druge člene socialistične stranke baje radi sumljivih političnih spletkarenj.

Volitve v občini Grahovo.

PODBRDO 20. (Občina Grahovo). Tudi v drugem in tretjem razredu je sijajno zmaga napredna lista. — (Glej vesti iz Gorice).

Velika eksplozija plina v New-Yorku.

NEW-YORK 19. Danes zjutraj je v novi elektrarni centralne železnice eksplozija plina in kmalu na to dinamit. Poslopje je bilo takoj v ognju. Dvajset oseb je bilo ubitih, nad sto pa ranjenih. Več tramvajskih voz, ki so prav takrat vozili mimo, je bilo vrženih s tira, en voz je sila zagnala

na neki avtomobil, vsled česar so bili štirje pasažirji ubiti, nad 30 pa ranjenih.

NEW-YORK 20. Eksplozija v centralni elektrarni je bila grozna. Takoj po eksploziji je razpočil neki kotel, v sled česar se je zrušilo vse poslopje, visoko pet nadstropij. Nad 300 oseb je moralo iskati zdravniške pomoči. Več oseb je bilo težko ranjenih. — Dušebrižniki so na ulicah umirajočim podeljevali zakramente umirajočih.

Tukajšnji večerni listi menijo, da je bilo ubitih 14 oseb, ranjenih pa okoli 200. Eksplozija je napravila veliko škodo po vseh ulicah v okolici. Razbitih je bilo nad 5000 okenj. Mnogo oseb je bilo vrženih ob tla in mnogo voz se je prevrnilo. V mestu je vladala silna panika. Mnogo dam se je onesvestilo.

Otoki se pogreznilo.

NEW-YORK 20. List „Sun“ poroča iz Colona, da so došla tjakaj poročila iz La Libertad (S. Salvador), glasom katerih se je vsled najhujšega potresa pogreznilo ob pacifiški obali S. Salvadorja več otokov. Cenijo, da je ob tej priliki utonilo okoli 500 ljudi.

Kolera.

CARIGRAD 20. Včeraj je obolelo na kolero 39 oseb, umrlo pa 17.

DUNAJ 20. Cesar je danes na splošnih avdijencah vsprejel novoimenovanega kitajskega odposlanca Sven-Sven-linga, ki je izročil vladarju svoje poverilno pismo.

DUNAJ 20. Danes je umrl FZM v pok. baron Kober, bivši predsednik društva vpokojenih častnikov in vojaških uradnikov.

Ljudsko štetje.

I. Splošna navodila.

1. V Trstu z okolico se bo ljudsko štetje vršilo potom takozvanih naznanilnic (carte di notificazione).

2. Naznanilnice so pole, katere prebivalstvo samo izpolnjuje, v katerih ono samo naznanja zahtevane statistične podatke.

3. Ne bo se torej to pot niti po okoličih popisoval potom takozvanih zapisnic, v katere številni komisarji zapisujejo odgovore, podane od prebivalstva na stavljena vprašanja.

Številni komisarji, od magistrata nastavljenih organov za izpolnjevanje popisnih pol, ne bo to pot v zgornjo okolico. Ljudstvu, tudi v zgornji okolici, je poverjeno, da samo izpolni popisne pole. Kdor bi se torej ponujal z lepo ali z oblastno besedo, da je od magistrata poslan za izpolnjevanje naznanilnic, temu ne verjeti!

4. Vendar ima magistrat zakonito dolžnost, ko pobere že izpolnjene naznanilnice, prepričati se, da jih je vse število, da so primerno izpolnjene in da so tudi prav izpolnjene. To se natančno preiskuje od hiše do hiše, in sicer s poizvedbami v hiši sami kakor tudi drugod.

Potem torej, ko bodo izpolnjene naznanilnice in že vrnjene magistratu, bodo prihajali na dom ali pozivali v urad v svrhu dopolnjevanja pomanjkljivosti in popravilja eventualnih nepravilnosti.

To je izrecno predpisano v zakonu. Na to naj bo torej naše ljudstvo pripravljeno!

5. V zakonu je tudi to-le določeno: Kdor se popisovanju odtegne ali kaj nerisničnega napove, ali pa drugače ne izpolni dolžnosti, ki mu jo nalaga predpis o ljudskem štetju, takemu naj se naloži globa od 2 do 40 kron ali pa, ako ne more plačati, primerna kazen na svobodi do 4 dni, če primer ni pripraven za razpravljanje po kazenskem zakonu.

Našemu ljudstvu bodi toplo priporočeno, naj se pri vsem, kar se tiče ljudskega štetja, drži v zakonitih mejah, naj bodi uljudno napram oblastvenim organom, naj podaja vsa zahtevana pojasnila, — naj se pa tudi zaveda svojega človeškega in državljankega dostojanstva, naj ima vedno pred očmi, da pravice uradnih oseb izvršajo le iz njihovih uradnih dolžnosti in da nad močjo — pravica stoji!

6. Naznanilnice se imajo izpolniti v času od 30. dne tega do 3. dne prihodnjega meseca. Magistrat jih razdeli med hišne lastnike (ali njihove namestnike). Ti-le morajo 30. dne tega meseca dati vsaki v hiši stanujoči stranki potrebno število naznanilnic in po en izvod podučila za njih izpolnjevanje; 3. dne januarja meseca morajo naznanilnice pobrati, a 5. dne istega meseca oddati magistratovim odposlancem.

7. Hišni gospodar (ali njegov namestnik) se ima prepričati, da so stranke svoje naznanilnice popolnoma izpolnile in podpisale. Ne pristojna mu torej nobena pravica, preiskavati tudi, ali so naznanilnice pra-

vilno izpolnjene. Vse naznanilnice ima hišni gospodar sešiti ter jih položiti v posebno, takozvano ovojno polo, na kateri ima izpolniti razpredelke o prašanjih, ki se tičejo njegove hiše kot take.

II. Kako se izpolnjujejo naznanilnice?

1. Za vsako stanujočo stranko se mora izpolniti ena naznanilnica ali potrebno večje število naznanilnic in sicer jih mora načeloma izpolniti imetnik stanovanja, ki mora v ta namen dobiti od onih, ki stanujejo z njim, zlasti pa od onih, ki ne spadajo k njegovi rodbini, podatke, ki se naj vpišejo in ki se tičejo njih samih ali pa oseb, ki jih zastopajo.

Kdor torej kot imetnik stanovanja samolastno in samovoljno izpolnjuje naznanilnico, ne da bi popraševal svojih sostanovnikov, niti se držal njihovih odgovorov, ta krši zakon in je kazniv. Imetnik stanovanja ni za to odgovoren, da njegovi sostanovniki (gostje, posli, uslužbeni, vajenci, podnajemniki itd.) na stavljena vprašanja pravilno odgovorijo, ampak za to, da on njih odgovore resnično zapiše.

Ce torej gospodar, na primer, ne popraša deklo po njenem jeziku, je kazniv. Ce jo je poprašal, in je odgovorila, na primer, da je — furlanski, in če vkljub temu zapiše, da je njen jezik, na primer, nemški, je dvojno kazniv.

2. Imetniku stanovanja je dano na izbero, da izpiše naznanilnico sam ali potom druge osebe ali potom hišnega gospodarja (njegovega namestnika), ki mora naznanilnico izpolniti, če mu jo stranka v to izroči ali če je stranka odsotna one dni, ko se vrši ljudsko štetje.

Nikdo ne more braniti stranki, da ne izpolni sama svoje naznanilnice, nikdo, da ne poveri tega dela kateremusikoli, komur ona zaupa!

Slovenci, posebno v mestu, varujte se pri tem delu postrežljivih gospodarjev! Postavite se po robu onim, ki bi, sklicevaje se morda celo na kak magistratov ukaz, ne hoteli izročiti naznanilnic ali vam branili, dati jih izpolniti osebam Vašega zaupanja!

3. Naznanilnico mora podpisati imetnik stanovanja in sicer tudi tedaj, če se je v ostalem poslužil kake druge osebe za izpolnitev naznanilnice. Ako ne zna pisati, ali ako ga huda bolezen, ali kaj drugega ovira pristaviti svoj podpis, ima naznanilnico podpisati hišni gospodar ali njegov namestnik.

Seveda je pravilno ročno (križovo) znamenje enakoveljavno podpisu. Saj bi tudi gospodar utegnil ne znati pisati: če bi potem veljal njegov križ, zakaj ne bi prej veljal križ imetnika stanovanja?

Kdor torej ne zna pisati ali je drugače oviran pristaviti podpis, naj naznanilnico lastnoročno podkriža, na kar naj se podpiše še dve prič, od katerih ena zapiše njegovo ime.

4. S podpisom se potrjuje resničnost onega, kar je navedeno v naznanilnici. Resničnost v tem zmislu, da je to, kar smo potrdili za se in za one, katere po zakonu zastopamo, resnično po našem prepričanju, to pa, kar smo bili dolžni poizvedeti od sostanovnikov, resnično po njihovih navedbah. Dalje odgovornost podpisovalčeva ne more sezati. Hišni gospodarji (njihovi namestniki) torej ne morejo odrekati podpisa (če bi imetnik stanovanja sam ne utegnil niti podkrižati svoje naznanilnice), z izgovorom, da naznanilnica po njih prepričanju ni resnično izpolnjena. Če bi se hišni gospodar vendar branil podpisati, je to njegova stvar.

5. Samo eno naznanilnico je stranka dolžna izpolniti in podpisati. Nikdo je ne more siliti, da podpiše drugo, pod pretezo, da prva ni bila prav izpolnjena. Odrecite sploh svoj podpis povsod in vsikdar, kjerkoli in kadarkoliimate polne gotovosti, da to, kar podpisujete, odgovarja Vašemu namenu in Vaši koristi.

6. Samo o sebi se razume, da se naznanilnice smejo izpolnjevati v slovenskem jeziku.

Magistrat je prejel od vlade za mesto in spodnjo okolico naznanilnice v nemško-italijanski in v italijansko-slovenski izdaji, za zgornjo okolico pa izključno ital.-slovenske.

Kakoršen je magistrat, pričakovati je, da bo v mestu in spodnji okolici razdeljeval samo nemško-italijanske. Kdor bode želel imeti namesto teh italijansko-slovenske, naj pojde v urad c. kr. namestništvenega svetovalca v ul. Caserma 7, kjer mu proti nemško-italijanski izročijo ital.-slovensko tiskovino.

(Jutri sledijo podatki o vsebini naznanilnic). — (Pride še.)

Mestni svet tržaški.

Župan dr. Valerio je otvoril sejo ob 7. uri zvečer.

Nadaljevalo se je podrobno debato o proračunu. Razprava je bila dolgačasna, samo dr. Puecher je povzročil mali kralček, kar je prineslo malo življenja v to dolgočasnost.

Ob 9. uri je župan pretrgal sejo za 10 minut. Ko je sejo zopet otvoril, je predlagal naj bi se razpravljalo kakor nujno o zadevi smodnišnice na hribu sv. Pantaleona. Predlog je bil enoglasno sprejet.

Asesor dr. Pitacco je poročal o zadevi prenosa smodnišnice iz hriba Sv. Pantaleona, ter rekel, da vojaške oblasti niso pristale na to, da bi se smodnišnico popolnoma preneslo, pač pa je vojaška oblast privolila, da se zmanjša požarno okrožje. Dr. Pitacco je potem pripovedoval o pogajanjih radi prenosa smodnišnice v Bagnoli.

Dr. Wilfan: V Boljunec.

Glasovi (na klopet večine) Bagnoli.

Dr. Wilfan: Ne Bagnoli, ampak Boljunec. (Odobranje pri Slovincih).

Cerniutz: Ne bodite histerični!

Dr. Wilfan: Potem morate tudi vi prestaviti svoje ime Černivec v Negrini. (Nemir).

Dr. Pitacco je čital končno predlog mestnega odbora, naj se dovoli k že dovoljenemu kreditu še potrebni naknadni kredit, da se zamore izplačati vojnemu erarju pogojeno svota 110.000 kron za prenos smodnišnice. (Dr. Pitacco je ob enem omenil, da kraj, kamor bo prenešana smodnišnica, še ni določen.)

Predlog je bil sprejet. Potem se je nadaljevalo razpravo o proračunu.

Dr. Wilfan je predlagal, naj b mestni odbor študiral vprašanje, da se zviša pristojbina za pogrebe I. in II. razreda, ter zniža ona III. in IV. razreda.

Svet. Cerniutz je predlagal, naj bi se študiralo vprašanje municipalizacije pogrebnihi podjetij.

Svet. Sancin je omenil, da je že lansko leto priporočil, da bi se otvorilo v Škedenju javne morske kopeli. Sedaj je prost en del obrežja in bi se dalo zadevo ugodno rešiti.

Por. sv. Arch je odgovoril, da je mestni odbor že naročil tehniškemu uradu naj zadevo študira.

Ravn. tehn. urada Bocasini je odgovoril, da obrežje, na katero misli svet. Sancin ni primerno za kopelji, ker voda tam ni čista.

Svet. Sancin je urgiral vprašanje pralnice v Škedenju in pri Sv. Ani. Priporoča rešitev.

Župan je obljubil, da se bo oziral na priporočilo.

Svet. Pertot je povdarjal da mestni tehniški urad kljub izrecno dobljenemu ukazu, ki ga je dobil od mestnega odbora, vendar še ni ničesar storil glede vprašanj za pralnico v Škedenju, pri Sv. Ani in v Sv. Križu.

Ravn. Bocasini je odgovoril, da ni res, da tehnični urad ne bi bil storil svoje dolžnosti. Pri Sv. Ani ni vode, a v Sv. Križu je nasprotstvo od strani posestnikov, na katerih zemljišču bi se imela napraviti pralnica.

Svet. Sancin omenja, da izgovor ravnatelja Bocasinija glede pomanjkanja vode ne velja za Škedenj, ker tam je dovolj vode.

Ob 10. uri in pol je župan zaključil sejo. Prihodnja seja drevi ob 7. uri.

Dnevne novice.

Zaroka srbskega prestolonaslednika. Iz Belegrada javljajo, da se srbski prestolonaslednik Aleksander v kratkem zaroči z dvajsetletno hčerjo ruskega velikega kneza Konstantina Konstantinoviča.

Domače vesti.

Pogreb Antona Trudna. — Vse, kar smo včeraj rekli o tem veliko prežgodaj preminolem možu, je potrdil na manifestanten način včerajšnji pogreb. Udeležba iz vseh slojev in brez razlike narodnosti je govorila, da spremljamo na zadnji poti moža, ki je bil istotako spoštovan od svojih rojakov, kakor cenjen od drugorodcev. Kar v trumah so prihajali žalovalci pred hišo žalosti v ul. S. Martiri. Ganotje si mogel čitati na vseh obrazih. Zastopana so bila razna slovanska društva; posebno Slovanska Čitalnica, konzorcij našega lista in tiskarne, politično društvo „Edinost“ in dr., ki so pokojniku veliko hvalo dolžna; došlo je več deželnih in državni poslanec prof. Mandić; bogato je bil zastopan trgovski svet vseh treh narodnosti. Na krsto je bilo položenih več vencev, poleg tega sta vozila še dva druga voza nešteto vencev od rodbine, raznih tvrdek in prija-

jatelj pokojnika. Krasna sta bila venca „Slov. Čitalnice“ in delavcev trdnice Truden. Oni čitalnice je imel črne trakove z napisom: „Svojemu nekdanjemu predsedniku in častnemu članu“. Ogromni venec delavcev pa je imel trakove v barvah slovenske trikolore z napisom: „Delavci svojemu nepozabnemu gospodarju“. Ta venec je bil razobešen na spredni, torej najbolj vidni strani prvega voza.

Nepregledne so bile vrste, ki so se pomikale za krsto z žalostjo v obrazih, žalostjo v srcih. Takoj za vozom s krsto so stopali: pokojnikov sin Aleksander, brat dr. Mihael in svak Ante Bogdanovič.

Ves sprevod je peš spremljal zemske ostanke do predora na trgu Goldoni, kjer se je del žalovalcev poslovil od pokojnika, dočim so drugi žalovalci poseli v vozove, ki so zopet v nepregledni vrsti sledili pokojniku na pokopališče pri sv. Ani. Ko je tu duhovnik opravil cerkvene obrede in so truplo pokladali v rodbinsko rakev navzoči niso mogli več premagovati svojega ganotja, ki je jelo iskati utehu v solzah, ki so rosile očesa. Težka je bila ločitev vsem, svojcev žalost pa je bila neopisna. Žalostno smo ostavljali kraj miru, kjer bo pokojnik in do brotnik naš snival naš večni sen.

Popravek. V včerajšnjem nekrologu po gospodu Antonu Trudnu se ima stavek: „Izlasti si je pod spretnim vodstvom pokojnega očeta in ob sodelovanju njegovega svaka, gospoda Ante Bogdanoviča, osvojil Dalmacijo“... glasiti tako-le: „Izlasti si je (trgovina namreč) pod spretnim vodstvom pokojnega in ob sodelovanju njegovega svaka g. Antona Bogdanoviča, osvojila Dalmacijo.“

„Slovenec“ in „zabavni“ del narodnega dela. — Od rodoljuba iz Istre smo prejeli:

„Edinost“ je te dni v neki notici priznala med drugim, da je S. L. S. veliko storila na gospodarskem polju. „Slovenec“ se je potem skliceval na to, češ, da je tudi „Edinost“ priznala, da je S. L. S. veliko storila na gospodarskem polju.

Neovrtna resnica je, da je za vsak narod gospodarski napredek najvažnejši; ravno tako neovrtna resnica pa je, da stalen gospodarski napredek ni možen brez vsestranske naobrazbe naroda.

Priznavamo, da je S. L. S. vstanovila veliko število hranilnic in posojilnic, gospodarskih združenj in drugih sličnih podjetij. To posebno na Kranjskem, a v zadnjem času tudi na Primorskem. S tem pa naš narod še ni rešen. Večina hranilnic in posojilnic, gospodarskih združenj in drugih po njej ustanovljenih društev, je v rokah ljudi, ki nimajo za to potrebne izobrazbe; ali pa so v rokah takih gospodov, ki so „preizobraženi“. Koliko konsumnih in sličnih društev je bila že osnovanih, a so vsled pomanjkanja naobrazbe med narodom morala popolnoma zaspasti, ali pa le životartijo.

„Slovenec“ pravi, da je poleg gospodarskega dela drugo le zabavno; meni pa se zdi nasprotno. Ravno pri gospodarskem delu treba velike opreznosti.

Našemu narodu treba zato v prvi vrsti strokovnih šol, da se vsestransko izobrazi; šele potem bo zagotovljen stalen gospodarski napredek.

Brez strokovnega vodstva ne more nobeno podjetje dolgo obstajati.

Med narodom na deželi nam tega največ primanjkuje. A posledica temu je, da naš gospodarski napredek niti od daleč ni tolik, kakor bi se dozevalo po številu naših gospodarskih organizacij. Ni zadostno, da ima naše ljudstvo pri rokah hranilnice in posojilnice, konsumna društva itd., ako pa ne zna ob enem racionalno gospodariti ter se ne zaveda svoje narodnosti in svojega dostojanstva. Kdor misli, da se živi samo od jedi in pijače; ni še — človek, s tem je zadovoljno le živinče.

Boj do skrajnosti. V Italiji se vrši, kakor smo že poročali, razprava proti nekemu listu, oziroma proti onim, ki so žalili socialnega demokrata Storchija. Irredenta je poslala boj proti Storchiju vse, kar ima najbolj bojevitega in pričakovati je, da bo tožitelj obsojen v poravnavo sodnih stroškov. Tržaški in drugi lahonski petelin dokazujejo na vse možne načine, kako so tu zatirani po vladi in Slovenci! Rabiti da morajo vsa dovoljena in nedovoljena sredstva, da se branijo proti navalu Slovencev, ki hočejo pokončiti vse, kar je laškega. Grozno se jeze nad socialnimi demokrati radi dveh slovenskih kandidatov, ki so jih bili ti poslednji postavili na zadnjih volitvah v Trstu.

Hud poper pa je bil za vso irredento, ko so ji socialisti dokazali, da je Istra po večini slovenska in da je v Trstu in njega okolici veliko število Slovencev domačinov, ki se nočejo več poitalijančevati! Kako sodijo in obsodijo v Italiji, nas ne briga, brigajo nas pa izjave raznih prič obeh strank in zato se še povrnemo — na to razpravo.

Po „obsodbi“ Storchija prirede socialisti, v Bolonji veliki shod laških in avstrijskih sodrugov in ta shod bo gotovo zelo važen.

Nekoliko več požrtvovalnosti! — Družba sv. Cirila in Metoda je izdala svoj bogati koledar, ki nam daje jasno sliko o našem obrambnem delu. Da-si se je poslal le priznanim rodoljubom, vendar ga

mnogi vračajo. Menimo pa, da 1-30 K pač zmore vsak rodoljub. Ako pa koledarja ne rabi, naj ga daruje kakemu bralnemu društvu. — Torej nekoliko več požrtvovalnosti.

Še nekoliko odgovora „Piccolo“ o „slavizaciji“ na pošti. Iz krogov poštinih uslužbencev nam pišejo: „Piccolo“ je vedel samo povedati, koliko je slovenskih poštinih uslužbencev, ali s tem, kaj in koliko delajo, je modro molčal. Ako uradniki — ki so večinoma ultra-laškega mišljenja — ne bi imeli slovenskih nižjih uslužbencev, gotovo ne bi tako lahko opravljali svoje službe. V oddelku za listonoše n. pr., prihajajo vsak hip k tem poslednjim, da jim tolmačijo ne-italijanske, posebno pa slovanske naslove. Sploh zvejo ti laški uradniki vsak hip slovenske pismoenoše, da jim pomagajo opravljati službo. Svojih ljubljencev, laških Tržanov in Furlanov ne morejo zvati na pomoč, ker ti ljudje ne poznajo nobenega drugega jezika razun svoje slabe italijanščine. — Pač pa jih silijo naprej, kadar je izpražnjeno kako boljše mesto.

Ce je kak Italijan zagrešil kako nepravilnost, ga puščajo italijanski uradniki vedno na miru. Ako pa se je kakemu slovenskemu uslužbencu prigodila kaka neprijetnost, ga preganjajo in ga preganjajo iz okraja v okraj. — Če pa Italijan slučajno pozna več okrajev mesto, mu dajajo na izbero, da si izvoli onega, ki mu najbolj ugaša.

Vse to naj bi videl „Piccolo“, pa bi vedel, kake dobrote uživajo slovenski uslužbenci. In to naj ponatisne „Piccolo“, pa pa mu bodo hvaležni tudi slovenski uslužbenci.

Tržaški Slovenci in kultura. Večkrat čujemo med rojaki drugih slovenskih dežel zelo neopravičeno mnenje, da so tržaški Slovenci sicer veliki rodoljubi, ki se radi navdušujejo, da pa nimajo posebnega smisla za kulturne stvari. Te dni pa smo čitali v ljubljanskih listih, da je bila premijera Tolstega drame „Vstajenje“ slabo obiskana, a pri repriji da je bilo gledališče skoraj prazno. Isto se je zgodilo pri premijeri Ibsenove drame „Stebri družbe“, in to, prosimo, v Ljubljani, v našem kulturnem centru. Pri nas v Trstu pa je „Vstajenje“ trikrat napolnilo z občinstvom do zadnjega kotička dvorano, ki ni mnogo manjša od ljubljanskega gledališča. Poreče se, da imajo v Ljubljani poleg drame tudi opero in opereto, kamor občinstvo največ zahaja. Vendar se nam zdi zlic temu za kulturne razmere v kulturnem „centru“ v Ljubljani zelo žalostno da ni moglo tako delo kakoršno je „Vstajenje“ in ob taki priliki privabiti v gledališče vsaj prvič toliko ljudi, da bi to odgovarjalo obisku srednje predstave.

To samo konstatiramo. Čitatelj naj sam razsodi, ali imajo tržaški Slovenci smisla za kulturo ali ne.

Internacionalen Trst. Pod tem naslovom piše praška „Union“ med drugim: „Trst je snegulčica, ki jo snubijo od mnogih strani. Italijani v kraljestvu in med temi tudi nekateri politiki, ki stoje vladi jako blizu, so še danes kar zaljubljeni v naše pristaniško mesto, ki je sploh ne pripoznavajo kakor avstrijsko mesto. Avstrijski Nemci so je ljubili strastno še pred kakimi 60. leti, ko je bil Trst še pristaniško mesto z nemškimi nadvladajem v trgovskem življenju. Kasneje se je ohladila ta ljubezen, ko so Italijani jeli igrati prvo vijolino in nekaj časa je vsled tega mesto dobivalo le malo pomoči od zavrnjenih ljubimcev. Končno pa je postal zopet stari ljubljencek radi nemškega zaledja ter je dobilo veliko darilo od države — železnico čez Ture. Hkratu v istem trenutku je dobilo mesto še enega ljubimca, ker so računi pokazali, da se je n. pr. Monakovo za 100 km več približalo Trstu, nego Dunaj sam, in da se od tu ceneje prevaža, nego iz Genove, Antverpena in Hamburga. In tudi Nemčija se imenuje novi ljubimec in njegov zaščitnik so „Münchener Neueste Nachrichten, ki opozarjajo, da Italijani tvorijo v Trstu le 40 odstotkov prebivalstva in zagotavlja Nemcem s pomočjo spretnih volilne geometrije vstop v mestno upravo. Namen posvečuje sredstva. Tako je tudi zahteva, da jej Avstrija dobi univerzo, glasom izvajan v rečenem listu, popolnoma opravičena, toda na podlagi, odgovarjajoči skupnim interesom dežel ob Adriji, namreč: italijansko, jugoslovansko, nemško. Pravi čudež je, da smejo Slovani figurirati na čudnem mestu. Trst naj postane zopet internacionalen, ali kakor pred 60. leti — kar se najboljšje zgodi, da nemški trgovski in industrijski krogi ojačijo pripadajoči jim delež. Kaj pravijo k temu „Slovanska unija“ in naši češki krogi?“

Na sestankih, kateri so sklicani na jutri zvečer, se predložijo naznanilnice za ljudstvo štetje in se bo na njih podlagi tolmačilo, kako jih je izpolnjevali. Ker prinesemo v jutranji številki v nadaljevanju današnjega članka vse podatke o naznanilnicah, priporočamo onim, ki se udeležijo sestankov jutri zvečer, naj prinesejo seboj današnjo in jutranjo številko našega lista, da se na tej podlagi pojasnijo vse morebitne nejasnosti.

O kritiki sobotnega koncerta po-družnice „Glasb. Matice“. Čujemo, da je

ta kritika nekatere gospode jako užalila. Potrjamo tudi, da je prišel g. kritik v naše uredništvo, da bi odtegnil vso kritiko. A to ni bilo več možno, ker je bila priloga že v stroju. Kakor mora g. kritik se svojim podpisom nositi odgovornost za svoje nazore, tako je seveda naš list rad nazpolago tudi njim, ki se ne strinjajo z njegovimi nazori.

Humaniteta. Pišejo nam: Ravnatelj c. kr. drž. žel. in njegovima namestnikoma so bile božične renumeracije izplačane že 16. t. m. Ostalemu žel. uradništvu in vslužbenstvu pa bo bodo izplačane šele 23 ali 24. Kdo je kriv te neverjetne brezobraznosti, zaradi katere morajo železničarji zadnji dan pred božičem nakupovati po najvišjih cenah malovredne ostanke in izberke?! Tega je kriv jedini dr. Seemann — perzonalni referent žel. ravnateljstva v Trstu, ki pa za perzonal nima srca in nič razumevanja za njegove težnje. Več železničarjev.

Družbi sv. C. in M. so darovali trnovski Mohorjani po župniku Iv. Vrhovniku K 456. Hvala.

Občni zbor „Pogrebne družbe“ v Vrdeli. Dne 20. minolega meseca se je vršil v lastnih prostorih občni zbor tega društva. — Udeležba ni bila polnoštevna in to radi tega, ker se občni zbor ni vršil na isti dan kakor druga leta.

Po nagovoru predsednika vršilo se je poročilo tajnika, blagajnika in pregledovalca računov.

Iz teh poročil posnemamo, da se društvo gospodarski jako lepo razvija. Število udov narašča bolj in bolj; društveno premoženje se tudi jako razveseljivo množi. — Dalje posnemamo, da so se premenile nekatere točke pravil, vsled česar je moralo društvo napraviti tudi nove knjižice. Na notranji strani platnice vsake knjižice se nahaja prilepljen reklamni listek „Novega pogrebne družbe v Trstu“. Ker je to podjetje tudi v slovenskih rokah, je najtopleje priporočamo. Posnemamo tudi, da društvo ne deluje samo na gospodarskem polju, ampak tudi na narodnem polju. Prepustilo je brezplačno prostore otroškemu vrtcu, katerega ustanovitev je bila res potrebna; dalje je društvo prepustilo brezplačno dvorano pevskemu zboru.

Stavljenih je bilo od strani udov mnogo nasvetov, kateri vsi so bili sprejeti v resen pretres. Posebno uvaževanja vreden je bil predlog uda gosp. Stanka Godine. Povdarjajoč geslo, da v slogi je moč, je priporočal novemu odboru, naj dela na to, da se vsa pogrebna društva na tržaškem ozemlju združijo v eno organizacijo. Predlagal je, da se stvar preštudira in eventualno dalje postopa. — V novi odbor so bili izvoljeni vsi stari odborniki, razven enega.

Uvaževaje delovanje društva toliko na gospodarskem kolikor na narodnem polju, mu kličemo: živi, rasti, razcvitaj se v prid milega nam naroda na naši lepi Vrdeli!

Zveza delavcev in delavk, uslužbenih pri trgovini, prevozu in prometu, podjetjih v Avstriji bo imela v petek dne 23. dec. t. l. ob 6.30 uri zvečer v mestni telovadnici v ul. della Valle svoj občni zbor s sledečim dnevnim redom: „Nastavljajni urad za uslužbence na morju in tozadevni sklepi“.

Javna dražba na drž. kolodvoru. Danes od 9. ure dop. naprej bo v skladišču državnega kolodvora v Trstu (Campo Marzio) javna dražba različnega ne odve-tega blaga, kakor orkestrion, zaboj obleke, 2 vreči parafina, prazen sod, leseni konjički i. t. d. Kupci so vabljeni k obilni udeležbi. — Natačneja pojasnila daje skladiščni uradnik istotam med uradnimi urami.

Slavnemu učitelstvu! V „Učiteljsko gospodarsko in kreditno zadrugo v Celju reg. zad. z om. z.“ preosnovani Socijalni odesk „Zveze slov. štajerskih učiteljev in učiteljic“ je razposlal „Naročilni in plačilni list“, katerega se poslužuje učitelstvo že tretje leto prav pridno, vsemu učitelstvu na Slovenskem štajerskem. Tisti izvenštajerski tovariši in tovarišice, ki se hočejo zopet posluževati skupnega naročevanja časopisov, knjig, vplačevanja članarine različnih društev zavarovalnice itd. itd., naj se blagovolijo oglasiti po naročilni list po dopisnici z naslovom: Učiteljska zadruga — Griže pri Celju. Štajersko.

Naročilne liste pa naj takoj odpošljejo na naslov: Fran Voglar, učitelj Celje-Breg, 26.

Družba sv. Cirila in Metoda nastopi v nekoliko dneh novo društveno leto. — Mnogo slovenskih src se jej je odprlo v tej dobi; prinašali so ji svoje darove mladi in stari, veljaki in prostaki.

Slovenci in Slovenke! Na tisoče slovenske mladine se potujičuje po obmejnih pokrajinah. Zato naj nobeden rodoljubni Slovenec in rodoljubna Slovenka tudi nadalje ne zabi nakloniti družbi darov o raznih prilikah n. pr. o božiču, novem letu itd.

Za božične praznike in novo leto ima knjigarna g. Gorenjca bogato izbero okrasov za božično drevo, krasnih razglednic in raznovrstnih primernih darov. Priporočamo za te dneve to naše podjetje. Ne nosite denarja tujcem, ko se lahko z vsem pre-skrbite pri svojem človeku. Trgovina g.

Gorenjca je v novih prostorih tako spopolnjena, da more ustrezati vsem potrebam.

Danes v sredo vsi k „Božičnici“ v „Narodni dom“, da zadnjič v tem jubilej-nem letu položimo dar domovini na altar. Gojenci Ciril-Metodovih otr. vrtcev bodo nastopali z lepimi deklamacijami, srčkanimi prizoriki itd.

Pridite vsi, komur je naša mladina pri srcu. Začetek ob 3. in pol pop.

Grozna nesreča na železnici. Nečuvvena nemarnost ravnateljstva c. kr. drž. železnice.

Med plinarno in ladijedelnico sv. Marka vodi preko železnice, ki vozi k sv. Soboti, prehod, katerega se poslužujejo vsi delavci, podajajoči se ob 7. uri zjutraj na delo v razne tovarne in podjetja.

Ob 6. uri 58 minut zjutraj vozi tod mimo dolg tovarnen vlak, namenjen k Sv. Soboti. In sicer prihaja ta vlak redno ob uri, ko je največ delavcev na potu k delu. Ne samo, da radi čakanja, dokler gre vlak mimo, izgubljajo delavci mnogo časa, radi česar prihajajo čisto prekasno na delo, omeniti je treba tudi, da obstaja velika nevarnost za delavce in druge pasante v tem, da omenjeni prehod preko železnice sploh nima zapornic! Delavci so že večkrat — bodi potem časopisja, bodi na drug način — zahtevali od ravnateljstva c. k. državnih železnic, naj bi se ta nedostatek odpravil, a pomagalo ni nič. Ravnateljstvo je ostalo gluho — do včerajšnjega dne, ko je ta nevarnost zahtevala prvo človeško žrtev!

Ko se je včeraj zjutraj ob 7. uri podajal na delo delavec Anton Bartole, doma iz Pirana, je prišel po nesrečnem naključju — hoteč namreč preskočiti tir, da ne bi prišel prekasno na delo — pod kolesa gori omenjenega tovarnega vlaka, ki pasira dotični prehod ravno ob 7. uri. Vlak je nesrečneža popolnoma razmesaril in ga vleklo do stiskalnice olja. Ko je delavstvo, uslužbeno v ladijedelnici sv. Marka, v Lloydovem arzenalu, tehničnem zavodu in zavodu Strudthoff, izvedelo za to nesrečo, je zavladalo med njim silno razburjenje. Ustavilo je takoj delo in se podalo kakor en mož naravnost na ravnateljstvo c. kr. državnih železnic. Sledil jim je močan oddelek policije, pešcev in na konju, ki je takoj s kordoni zabranil vsak dohod delavstva pred ravnateljstvo.

Pod vodstvom dr. Puecherja in posl. Olive se je podala na ravnateljstvo deputacija, sestojeca iz dvanajstih delavcev, ki je od g. podravnatelja Aufednička energično zahtevala, naj ravnateljstvo enkrat stori konec tem razmeram ter naj v svrhu, da se zabranijo nadaljne nesreče, odredi, da bo dotični vlak odhajal, ali nekaj prej, ali pa pozneje.

Ravnateljstvo je vzele to zahtevo na znanje in odredilo takoj, da bo dotični vlak mesto ob 6. uri 58 minut, kakor je to bilo do sedaj, od sedaj naprej odhajal ob 7. uri 20 minut. Tudi glede vlaka, ki odhaja ob 11. uri in pol in ki tudi stavlja v nevarnost življenje pasantov, je ravnateljstvo obljubilo, da dogovorno z ministerstvom ukrene potrebno, da bo vlak odhajal ob drugem času.

Ko se je deputacija vrnila iz poslopja drž. železnice, se je delavstvo zbralo na trgu pred pošto, kjer je dr. Puecher naznanil odgovor ravnateljstva, ki se je še-le udalo potem, ko je tekla kri. — Delavstvo se je na to razšlo.

Birokrično postopanje ravnateljstva c. k. drž. železnice moramo obsojati najstrožje. Čakalo je še-le na človeško žrtev, predno se je odločilo, da nekaj ukrene. Ali nima življenje revnega delavca, ki se zjutraj podaja na vsakdanje delo, pri teh gospodih res nobene cene, da ravnateljstvo železnice noče poskrbeti niti za to, da bi na mestu, kjer čez železnico dnevno stopa na tisoče ljudi, postavilo prepotrebne zapornice?! Ako pa že teh ne postavijo, niso-li mogli že davno odrediti to, kar so odredili včeraj, prisiljeni od grozne nesreče?

To je na vsak način neodpustna nemarnost in igranje s človeškimi življenji. — Upamo, da ta dogodek gospode pri ravnateljstvu drž. železnice izpametuje in da bodo iz tega izvajali potrebne konsekvence.

Na mesto nesreče* je takoj prihitela sodna komisija, sestojeca iz sodnika dr. Spongia in avskultanta dr. Ziliotta. Zbrala se je ogromna množica, od katere je neki Giovanni Apostoli v ponesrečenju spoznal svojega strica z imenom Anton Bartole, starega 73 let, neoženjenega in stanujočega v ulici dell' Istria št. 14. Kakor rečeno, je lokomotiva nesrečneža popolnoma razmesarila, da je poteklo precej časa, predno se je uslužbencem podjetja Zimolo posrečilo najti vse koščke telesa. Na Delavskem domu v ul. Boschetto je včeraj v znak žalosti visela rudeča zastava na pol droga.

Tudi na poslopju NDO. viši društvena zastava z žalnimi trakovi v znak sožalja nad to nesrečo.

Ob enem pozivlja NDO. narodno delavstvo, da se v čim največjem številu udeleži pogreba ponesrečenega tovariša - delavca.

Tržaška mala kronika.

Nasilnosti mornarja na pristaniškem kapitanatu. Kakor znano, je bil urad za

posredovanje služb za mornarje podvržen pristaniškemu kapitanatu v svrhu, da bi se mornarje rešilo iz kremljev raznih sensalov. Tem bolj čudno je, da je ta humanitarni urad jako obsovalen pri nekaterih mornarjih. Včeraj zjutraj se je g. Heller, ladijski častnik parnika „Lovrinas“, podal na kapitanat, da bi najel dva krmilarja. Neki Ivan Tamaro, star 19 let, Piranec, strojni vajenec, je bil tudi tam prisoten, se je arogantno obrnil do g. Hellerja z besedami: „Sem se ne prihaja! Pojdite strani!“ Prijel je ob enem za ramo oba krmilarja, ki sta bila predstavljena omenjenemu častniku, in hotel ju je siloma odvesti. Intervenirali so nekateri uradniki kapitanata in Tamaru pokazali vrata. Kmalu pa se je povrnil in je nasproti podkapitanu pristanišča, G. Frausinu, zakričal razne grde psovke in izrekel tudi neke grožnje. Tedaj so poklicali redarja; čim je predrznež slišal o tem, jo je urno popihnil. A redar ga je dohitel in aretiriral. Na policijski se je vedel jako arogantno in je tajil vse. Odvedli so ga v preiskovani zapor na razpolago deželnega sodišča.

To je pa že vrhunec! Ivan Piccini, star 26 let, dninar iz videmske provincije, stanujoč v ul. Ghiacciera št. 11, je včeraj zjutraj ob 11. uri vrgel iz okna drugega nadstropja na trg Donata — polno nočno posodo!! Nenavaden projekt je padel na glavo dečka Ferdinanda Bader, starega 7 let in ga precej hudo ranil. Dečka so odvedli na ligo.

Ukradeni dragulji. Josip Mayer, čuvaj skladišča, ki ga ima neka tukajšnja trgovska trdka v novem pristanišču Frana Josipa, biva tik tega skladišča v hišici, v kateri tudi spi. Ko se je včeraj zjutraj prišla ona grozna železniška nesreča, je tudi Mayerja gnala radovednost na mesto nesreče, ali kakšne presenečenje, ko se je povrnil v svojo hišico! Neznani zlikovec je s silo odprl kovčeg, ki se je nahajal v hišici in vzel iz njega več draguljev vrednih 525 K.

Truplo novorojenčka v vrtu penzionata zavoda Notre Dame de Sion. Ester Toppoli, dekla v tem zavodu za vzgojo deklet, je včeraj zjutraj, ko je šla po vrtu, našla nekoliko metrov daleč od mejnega zida v ulici Alice precej velik omet, je ležal na tleh. Radovedna se je približala in ga odprla. A takoj ga je vrgla z grozo v stran. V ometu se je nahajalo truplo novorojenčka. Policija je bila takoj obveščena o tej stvari in kmalu je prišla na lice mesta sodna komisija. Šlo je za novorojeno dete ženskega spola, popolnoma razvito, ki je gotovo malo časa poprej prišlo na svet. Truplo pa ni imelo na sebi nikakih zunanjih znakov nasilja. Bilo je zavito v dva debela komada oljnatega papirja in potem v nemški časopis iz Nemčije. Truplo so v svrhu ščepanja prepeljali v mrtvašnico pri sv. Jurju. Zdi se, da je nekdo vrgel truplo iz ceste čez zid v vrtu penzionata.

Poskušeno posiljenje. Redarji Sv. Jakobške komisarijata so včeraj aretirali dva regnikola, 18-letnega Nikolaja Bruno iz Girona in 22-letnega Tomaža Gallone iz Taranta, oba težaka, kakor tudi dalmatinskega mornarja Ivana Merdien, starega 33 let. Ta čedna trojica je v jako obljudenem delu sv. Jakoba zvalila 13-letno Ano Rin in jo večkrat poskušala posiliti. Ali na vpitje uboge deklice so pritekli ljudje. Tedaj so jo lopovi popihnil. Pozneje jih je pa policija iztaknila in aretirala.

Koledar in vreme. — Danes: Tomaž ap. — Jutri: Demetriju muč. Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 11° Cels. Vreme včeraj: lepo. Vremenska napoved za Primorsko: Semtertja oblačno. Zmerni vetrovi. Hladno. V začetku lepo, potem motno.

Izpred sodišča.

Kraške trte pred tržaško deželno sodnijo. Ko je predsednik vsprejel generalije obtožencev in konstatiral, da obtoženec Kristijan Pečenko ni prišel na razpravo, da-si redno povabljen, je branitelj dr. Rybář predložil zdravniško spravevalo, iz katerega izhaja, da je Pečenko zbolel na pljučnici. Branitelj je predlagal, da se postopanje proti Pečenku izloči iz sedanje pravde in razprava proti Pečenku preloži.

Temu predlogu je sodni dvor ugodil. Po prečitani obtožnici in pozivu prič se je oglašil za besedo branitelj dr. Rybář in izjavil tako-le:

Ker ni prišel na razpravo priča Postl, vinarski nadzornik sedaj v pokoju, moram predlagati, da se razprava prenese. Žal mi je za njegovega klienta, ki je moral priti k današnji razpravi iz Prage, toda priča Postl, ki je vodil na namestništvu razdeljevanje trt in ki je jedini, ki zna povedati, kako se je v tem postopalo, je tako važna priča, da se brez njega razprava ne more vršiti, posebno, ker v preiskavi še ni bil zaslišan. Med drugim bo imel Postl potrditi, da je bil opozorjen, da prosilci za trte zahtevajo več trt, nego jih rabijo, in tudi v imenu družih, ki trt ne rabijo, a da je na to odgovoril: „Samo, da trte ostanejo v Avstriji!“ Ta po državnem pravdniku v obtažnici predložena priča se mora zaslišati tudi radi tega, ker se je namestništvo pridružilo tej pravdi kakor zasebni udeleženec in njegove izjave niso več informacije oblašt, temveč izjave stranke. Branitelj je opo-

zoril tudi sodišče na to, da v pravdi ni ugotovljeno, je-li obstaja kaka škoda in v kateri visokosti?!!

Predsednik je glede te škode konstatiral, da imamo v aktih tri različne verzije. Neka priča, ki trdi, da se v stvari razume, je trtam določila eno ceno. Iz razglasa namestništva glede razdeljevanja trt izhaja drugačna cena trt. A odgovor namestništva na vprašanje sodišča o ceni trt se zopet ne zлага z navedenim razglasom.

Branitelj dr. Slavik se je v imenu svojih branjencev pridružil predlogu dra. Rybářa. Zanj je pričevanja Postla važno tudi radi tega, ker bo treba glede obtožencev, obtoženih radi poskusa, ugotoviti, je-li je bilo njih dejanje sposobno za dosegol kaznjivega namena?!! Glede cenitve trt izjavlja dr. Slavik, da je preiskovalni sodnik zelo čudno postopal. Jedno pričo, ki je izjavila, da se na trtev prav dobro razume, je preiskovalni sodnik na podlagi nje lastnega spravevalo povzdignil za izvedenca s tem, da jo je vprašal o vrednosti trt in njeno cenitev vzel za podlago. A tudi iz drugega razloga je treba razpravo prenesti, kajti — in to izjavlja tudi v imenu dra. Rybářa — branitelja ne privolita v to, da bi se prečitani zapisniki, sestavljeni s pričami v preiskavi, temveč bosta zahtevala, da se vse priče zaslišijo na razpravi. Ne zaupa preiskavi, ker je preiskovalni sodnik vodil preiskavo ne samo razumom, ampak tudi srcem. Njegova vsota ga je zavedla do sedaj nezaslišane pojave: preiskovalni sodnik je napravil na podlagi preiskave kar naravnost obsodbe, v katerih precejeno ves material preiskave in to tako strogo, da je celo državno pravdnikstvo le mal del teh obsodbe vsprejelo v obtožnico!! Priče so v mnogih slučajih govorile popolnoma drugače, ko so bile zaslišane od samega preiskovalnega sodnika, nego tedaj, ko so bile zaslišane vspricho obtožencev!! Radi tega se nikakor ne more zadovoljiti s prečitanim dotičnih zapisnikov. Vrtu tega ima branitelj predlagati še razne priče, da dokaže nedolžnost svojih branjencev.

Državni pravdnik dr. Zumin se je protivil predlogu braniteljev, češ, da mesto Postla se lahko zasliši pričujočega zastopnika namestništva, vinarskega nadzornika Zabavnika, da so obtoženci privolili v prečitane zapisnikov prič in da se vrednost lahko določi na podlagi podatkov preiskave.

Branitelj dr. Rybář je je na to opomnil, da gosp. Zabavnik, ki je prišel sem še le pred kratkim, ne more izpovedati, kakovo je bilo postopanje v času, ko so se vršili dogodki obtožbe. Dalje je branitelj konstatiral, da obtoženci niso nikdar privolili v prečitane zapisnikov glede škode. Glede škode je branitelj pribil, da ne samo, da ta škoda ni ugotovljena v pravdi, marveč, da ni v obtožnici niti nikjer trjeno, da je bil kdo po dejanju obtožencev oškodovan. Po zakonskem zakoniku pa je za zločin goljufije merodajen le namen oškodovanja, a nikakor ne dotični dobiček.

Drž. pravdnik je na to spopolnil obtožnico v smislu, da so obtoženci zagrešili dotična dejanja z namenom oškodovati namestništvo v njega pravici do razdeljevanja trt po resničnih potrebah kraškega prebivalstva za več nego 200 K.

Na to je branitelj dr. Slavik predlagal, da se dopustijo izvedenci o vrednosti — pravice do razdeljevanja trt po resničnih potrebah. Ta predlog, ki je imel dovesti ad absurdum navedeno popravo obtožnice od strani državnega pravdnika, je vzbudil občo veselost (ne pa, kakor poroča „Gorica“, češ, da se je predsednik smejal predlogu dra. Slavika za odložitev razprave).

Sodni dvor se je umaknil na posvetovanje in ko se je vrnil, je predsednik razglasil sklep, da se razprava prenaša. Sodni dvor je, — ne da bi se izrekel, je-li je v navzočem slučaju navstala kaka škoda — odredil, da ima preiskovalni sodnik zaslišati izvedence o vrednosti trt. Na prihodnjo razpravo bo privabljen tudi priča Postl, ker Zabavnik iz svojega vedenja ne more ničesar vedeti o postopanju ob razdeljevanju trt v dobi inkriminiranih dejanj.

Glede ostalih prič si je sodni dvor pridržal sklepe, ko se določi nova razprava. Branitelj dr. Rybář je predsednika sodnega dvora opozoril, da se morajo spleti poslati preiskovalnemu sodniku v Trstu in ne onemu v Komnu, čemur je predsednik pritrdil.

Naše gledališče.

V nedeljo, na Božični dan, ob 4. uri popoldne bomo videli še enkrat igro „Revizorja“.

Zvečer ob 8. uri pa prvič v letošnji sezoni opereta

Mam'zelle Nitouche

V ponedeljek, na praznik sv. Štefana, ob 4. uri popoldne ponovitev operete

Največja modrost mater se izkazuje v pravilni prehrani otrok z živilom „KÜFEKE“, od prvih avtoritet znanosti sijajno preizkušeni, ki se tako izvrstno obnaša kakor pri prehrani zdravih, tako zlasti pri črevesno bolnih dojenčkih in starejših otrokih, da ga povsod radi jemljejo in priporočajo naprej.

Zahvala.

Vsem onim, ki so blagovolili izkazati svoje sočutstvo o priliki nenadomestljive zgube ljubljene

Antona Truden

lastnika trdke Michele Truden

in so pokojniku z veliko udeležbo izkazali zadnjo čast, poslali cvetlice ali pa na drug način počastili njegov spomin, globoko ganjena izreka toplo zahvalo

Žalujoča rodbina Truden.

Najlepša, najboljša in najcenejša darila
za Božične praznike in novo leto
najdete edino v prodajalni „All' Alpinista“ (D. Arnstein) Trst
Mlivi česki Via San Sebastiano 7 Mlivi česki NOVI DOHODI: elegantne usnjate in perlaste torbice. NOVOST: torbice iz kožuvin; necessaire za potovanje. BOGATA ZALOGA zadnjih novosti: kovčkov, torb, športnih potrebščin, dežnih plaščev, drsaljk itd.

Francesco Gasparini
ODLIKOVANA DELAVNICA

za umetn. pohištvo
in okrašenje

Trst, ulica Giuseppe Gatteri 34

PASTILJE ZA PRSA

„Nič več kašlja“

so edino sredstvo proti kašlju, prehlajenju, zagrljenosti in vsem boleznim dihalnih organov. Škatlja z navodilom 70 stotnik se dobi samo v lekarni

Praxmarer „AI DUE MORI“
Trst (mestna hiša) Tel. 377

Maccari & Pross
Trst, Via Malcanton št. 9

Tkano in volneno blago
za moške v velikem izboru

po zelo ugodnih cenah.
Na zahtevo se dopešljejo uzorci gratis in franko.

Vzajemno zavarovalno društvo za zavarovanje
goveje živine v škodnju

vabi na

redni občni zbor

kateri se vrši

v petek, 6. januarja 1911

ob 4. uri popoldne v prostorih „G. dr.“ v škodnju.

DNEVNI RED:

1. Poročilo tajnika.
2. Odobrenje računa.
3. Eventualija.

V slučaju neaklepnosti se vrši pol ure kasneje pri vsakem številu navzočih.

OPOMBA. Ob enem so naproseni vsi člani, da plačajo zavarovalnino do 20. januarja 1911. v njih lastnem interesu.

Na obilno udeležbo uljudno vabi.

ODBOR.

Poskusite FI-GOVO „Salutin“ ki je najfinejši in najzdravejši kavni pridatek Dobiva se v vseh boljših prodajalnicah. 0000

V odlikovani čevljarnici

G. SCUBICH

ulica Giosue Carducci št. 15

se nahaja velik izbor čevljev

za gospe, gospode in otroke. Velik izbor suknjenih čevljev za dom, galoš in gamašen za šport
CENE NIZKE. CENE NIZKE.

Otvoritev nove slovenske trgovine!

Čevljarska zadruga v Mirnu pri Gorici naznanja, da je otvorila v Trstu, v ulici Barriera vecchia št. 38

prodajalno obuval

LASTNEGA PRIDELKA

Zadruga izdeluje vsakovrstna obuvala od najprimestnejšega do najfinjšega ter sprejema tudi poprave.

Priporočamo se torej alajnemu občinstvu, da se poslužuje vedno izdelkov naše zadruge, a bode najslavnobno občinstvo tudi prepričano, da se bo z našimi izdelki zelo zadovoljilo. Cene zelo nizke.

NAROČBE SE IZVRŠUJEJO TOČNO

Enrico Preuer - Trst
Via S. Lazzaro št. 22

pohištvo iz bambusa
in indijskega trstja.

Predmeti, pripravi za božična in novoletna darila.

TEODOR KORN

Trst, ul. Miramar št. 65

Stavbeni in galanterijski klepar. —

Pokrivač streh vsake vrste.

SPREJEMAJO SE VSAKOVRSNA

DELA IN POPRAVE

PO NIZKIH CENAH.

:: Delo dobro in zjamčeno. ::

Tel. 25-26. □ Poslovodja: Franjo Jenke.

Slovinci! hočete se obleči

po ceni?

Obrnite se do dobroznane trgovine z oblekami

„ALLA CITTA' DI TRIESTE“

Trst, ulica Giosue Carducci št. 40 (prej Torrente)

kjer dobite velik izbor oblek in suknj za

moške, dečke in otroke za nastopajočo se-

zono po sledečih cenah:

Obleke iz poluvalne in Kamarna za moške od K 15—52

Obleke „ „ „ „ dečke „ „ „ 10—30

Obleke „ „ „ „ za otroke „ „ „ 4—16

Suknje, kožuh z ovratnikom iz prave kožuvinne

za dečke, pelerine iz Lodna po cenah, da se ni

bati nikake konkurence. — Zaloga blaga tu in

inozemnega. — Izvršuje se delo tudi po meri.

Velik izbor potrebnih predmetov za delavce: hlače,

srajce, pletenice itd. itd. Postrežba solidna.

ALLA CITTA' DI TRIESTE

Trst, ulica Giosue Carducci št. 40 (prej Torrente)

Mam'zelle Nitouche

Zvečer ob 8. uri pa bo še enkrat prelepa burka

„Knjižničar“

Prvotni repertoar za te praznike se je torej nekoliko izpremenil. Ze naznanjeno slovensko originalno igro se uprizaro kmalu po praznikih.

Glede vstopnic priporočamo, da bi si jih vsak čimprej preskrbel, ker se je nadejati velikega navala k tem predstavam. — Vrtarica Nar. doma prodaja vstopnice.

Društvene vesti.

Klub dramatičnih diletantov na Prosoku uprizaro na dan sv. Stefana 26. t. m. zgodovinsko igro s petjem in godbo. Miklovo Zalo pri predstavi sodelujejo vsi člani kluba in vojaški orkester iz Gorice. — Začetek točno ob 4.30 uri popoldne.

Učiteljsko društvo za Trst in okolico vabi odbornike k odborovi seji jutri v četrtek ob 5 uri zvečer. Seja bo v društvenih prostorih.

Narodni pipčarski klub od Sv. Jakoba razvija letošnje leto prav živahno delovanje. Miklavžev večer je vspel nad vse krasno, a tekem teh praznikov priredi tudi nekaj zabavnih večerov. Razun tega pa bo g. Šorn v četrtek, dne 22. in dne 29. decembra, imel poučno predavanje o ljudskem štetju. V soboto zvečer, dne 24. decembra, se bo vršila domača zabava pri božičnem drevesu in ob serviranju čaja. Začetek ob 10. uri.

Dne 7. januarja l. 1911 priredi klub plesni venček v prostorih „Trg. izobraževalnega društva“ v ul. S. Francesco d'Assisi št. 2 l. v korist stavbenemu skladu šole pri sv. Jakoba.

DAROVI

— Za „Božičnico“ so dalje darovali: Neimenovana 4 kose obleke, g. Julka Neth en tucat robcev, Josip Gorenjec 20 zavitkov „zlata“ za drevo, g. Prelec 2 para čevljev, Jakob Klemenc 52 m. blaga za podlago, Kornelij vitez Gorup 20 K, Janko Knaus 10 K.

— Za isto so darovali: g. Milica Črnigoj 2 K, gosp. vojni kurat Rozman 5 K.

— Za isto so darovali: gosp. Anton Ružička 10 K.

Hvala vsem. Priporoča se nadalje **Zenska podr. CMD.**

— V počaščenje spomina g. Antona Trudna sta podarili obitelji d. r. Mihe Trudna in Ante Bogdanovića 200 K moški podružnici družbe sv. Cir. in Met.

— Ob priliki preseljenja g. Čuka v novo hišo in ob priliki veselega praznovanja v hiši g. Brišičik nabralo se je za. CMD K 5.48. Živeli.

— CM moški podružnici je daroval g. svetnik V. Furlan 2 K za „Venec povestic“ poklonjenemu od g. dvornega svetnika M. A. Trnovca. Srčna hvala!

— V zahvali št. Jakobske „Čitalnice“ listu od minole nedelje treba citati: knjig znesku K 125 in ne K 1.25.

Nar. del. organizacija.

Skupina NDO. „Lloyd“. Odbornike in zaupnike skupine „Lloyd“ vabimo na sestanek, ki se danes, v sredo, dne 21. t. m. ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih pri sv. Jakobu. Jako važna zadeva, zato prosimo točno in polnostevilno udeležbo.

Vesti iz Goriške.

Občinske volitve v Grahovem. V občini Grahovo, ki se je dosedaj nahajala v klerikalnih rokah, je zmagala v tretjem raz. narodno-napredna stranka, a tudi v drugem in prvem razredu je — kakor nam poročajo zmaga zagotovljena tej stranki. (Glej brz. vest.)

V Vremah pri Divači prirede v ponedeljek dne 26. t. m. na sv. Stefana dan pri Leopoldu Deklevi (na pošti) zabaven večer s petjem igro in svobodno zabavo.

Vesti iz Istre.

Javen shod pri Božičih na Miljskem Hribu Na sv. Stefana dan obdržaval se bo pri Božičih na Miljskem Hribu javen shod, na katerem bosta poročala dež. poslanca Pangere Valentič o delovanju istrskega deželne zboru in o predstojemem ljudskem štetju. Začetek ob 2. uri popoldne. Z ozirom na veliko važnost obeh predmetov priporočamo našemu ljudstvu iz tamošnje okolice naj se udeleži tega shoda.

Iz koperske okolice nam pišejo: Že meseca avgusta, ko so nas zapuščale lastovke, so vstali razni preroki ter nam prerokovali zgodnjo in hudo zimo. Zgodilo se je pa ravno narobe. Oznanjevalci pomladi se prihajajo. Pred kratkim smo čitali, da je našel neki gospod cveteče trobentice. Pri nas pa so začele mlade marelice že poginjati. Nekatere imajo že do 3 cm dolgo mlado listje.

Čebelarstvo v Istri. Iz Pazina: V dopis o Čebelarstvu v Istri v „Edinosti“ št.

349 se je urinila neljuba tiskovna pogreška, ki jo blagovolite popraviti „Panj amerikan-ki“ ne stane 20 ampak le 10 kron.

Požar v Kopru. Iz Kopra, dne 19. dec. Minolo nedeljo ob 9. in četrtek je nastal po neprevidnosti požar v ulici Callegaria št. 1115, v hiši Itala Marzarija zlatarja v Kopru. Hiša, ki je bila zavarovana je zgorela skoraj docela. Vnela se je tudi hiša trgovca Petra Pitacco v drugem nad., a je bil ogenj takoj pogasjen. Sreča je, da ob istem času ni bilo burje. Vsa hvala gre tukajšnjim vojakom-Bošnjakom, gasilcem ter kašnencem za njih neumorni trud brez katerega bi se bil ogenj še bolj razširil. Gorelo je do 2 popolnino. Ponesrečil ni nihče. Kakor povsod, imajo tudi hudobni jeziki tudi o tej priliki svojo sodbo o nesreči.

Danes se tukaj kritikuje, kako so hodili gasilci v enomer v krčmo, ko je požar najbolj divjal, dočim je vodja Manzini brez vsake skrbi pušil svoje svačice.

Dobrodoča trgovina se odda ugodno za več let v najem. Ponudbe pod „Štev. 300“ na Inzeratni oddelku tega lista. 2220

Išče se dobra kuharica 30—40 let. Vstop l. januarja. Mesečna plača K 40. — Zraven ima tudi posebne dohodke. Kje? pove Inzeratni oddelku Edinosti. 2213

Naznanjam da sem odprl gostilno v ulici San Marco 21. V gostilni svira orkestron „Dalibor“. Točim vsakovrstna vina in bujdijsko pivo. Mrzla in gorka jedila vedno na razpolago. Gostilna je odprta ob praznikih do 4. ure zjutraj. — Za cenjeni obisk se priporoča Viktor Kosič. 6764

Kat. vd. Mulej Trst, Piazza Ponterosso št. 6. Trgovina jestvin in kolonijal. Zaloga sveč, mila in čistila v prid družbe sv. Cirila in Metoda. Priporoča se Ivan Bidovec. 1846

Išče se trgovskega uradnika za knjigovodstvo, korespondenco (moško ali žensko za na deželo). Zahteva se popolno poznanje slovenskega in nemškega in vsaj za silo italijanskega jezika. Dotičnik bo nadomeščal šefa in vodil tudi blagajno. Zato se zahteva kavicjo najmanj 1000 K ali pa primerno garancijo. Plača po dogovoru. Ponudbe na Inzeratni oddelku „Edinosti“ pod šifro: „Istra“. 2244

Tvrdba Karl Markuža Trst - ulica Giocinto Galina 6, priporoča slavnemu občinstvu svojo zalogo kvasa iz najboljših Avstro-Ogrskih tovarn. Se priporoča Anton Markuža. — Svoji k svojim! 2217

Čevljarnica „Alla città di Trieste“**GIACOMO FREGNAN di S.**

Trst, ulica delle Poste št. 6, vogal ulice Nicolò Machiavelli

Velikanski prihod zadnjih novosti**čevljev za moške, ženske in otroke**

zajamčene kakovosti.

Angleško blago lastnega izdelka. — Specijaliteta: plesni čevlji in čevlji sorré.

Priporočajo se posebno:

LOVSKI IN PLANINSKI ČEVLJI.

Zelo zmerne cene.

Zaloga pet iz gumija: **ORIGINALNI BERSON.**

Gramofoni zn. Angelj

Za olajšanje nakupa ...

svojem klijentom o priliki božiča in novega leta bo

Tržaški grafični zavod v Trstu

Piazza della Borsa 13, I. nad., Tel. 742

prodajal samo v tem mesecu vse plošče znamke AN-

GELJ, navadne in znamenite novega kataloga z popustom

20% - Bogat izbor fonotipije „ERA. FA-

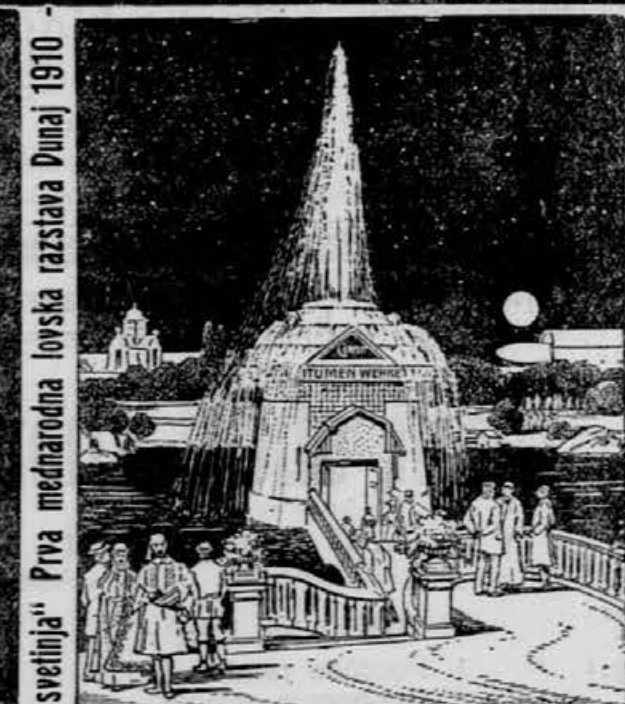
VORIT, JUMBE in KALIOPE. 22

Dvojne plošče — dva komada K 2.50.

Popust 30% na katalog Rena & Serena.

Igle prve vrste v škatlicah 200 komadov št. 40. Novi

tipi govornik z aparatom v velikem izboru. Popravki in

prilike vsake vrste. **PRODAJA NA OBROKE.**

VODNI PAVILJON OD WUNNER'sche BITUMEN WERKE IZOLIRAN Z CERESIT-om na svetovni razstavi Brüssel 1910. Ni več mokrih kleti in vlažnih sten!

Brojovni raslov: COASSINI, RAGIONERIA - TRST

RAČUNSKA PISARNA

Nicolò Coassini

Trst

Ulica Cecilia št. 14

— Generalni zastopnik od —
Wunner'sche Bitumen Werke

z. z. o. j. v Unni na W.

Razpošiljanje „Ceresita“

(emulzije brez barve in vonja)

za napravo nepremočne malte

Patentiran v vseh kulturnih državah

Zajamčen uspeh pri izoliranju in

osuševanju mokrih kleti, stranišč.

jam, veterinih strani, vodnjakov itd.

IZOLIRANJE TEMELJEV

odkritje obokov, predorov, mostov, pot-

vodov, zaprtju dolin itd. itd.

Liferant vseh uradov.

Površina poda predstoj-

čega vodnjaka se nahaja

m 1.50 pod površino**vode jezera.**

Po paviljonu tega vodnjaka teče neprenehoma in popolnoma močivši ga, do 60.000 litrov vode na uro.

Vendar se ni pokazal po že skoraj enoletnem obstoju v notranjem tega paviljona niti še najmanjši znak vlažnosti.

Tukajšnje slavno društvo inženirjev in arhitektov si je pred nedavnim sestanku na Dunaju ogle-

dalo novi veliki vodovod, čigavi rezervoari so izo-

lirani izključno le z „Ceresitom D. R. P.“

Razmerje med ploščami od debelosti 1 cm

izboljšanjih z cem. malto (cement : pesek = 1 : 3)

Tegovna in tlačna trajnost.

Brez primesi:

tegovna trajnost; tlačna trajnost

po 7 dnevih kg 12 kg 0.00

„28 dnevih kg 18 kg 180.—

Z „Ceresitom D. R. P.“

po 7 dnevih kg 24.55 kg 226.25

„28 dnevih kg 30.08 kg 280.50

Najboljša spričevala.

Proračuni na zahtevo zastoj.

Modistka ima pripravljene elegantne, garnirane klobuke po 8 kron. Remoder-nizuje. — Nuova 45, III. 2042

Prilika. Kuhinjska oprava iz aluminija, K 50. Specijaliteta: predmeti za darove. — Umberto Cesca — Trst, via Caserma 11. 1864

Ajdovo moko**pristno domačo**

priporočam. CENE ZMERNE, postav-ljam franko v trgovino.

FRANC KALAN
Škofjaloka št. 6.**Večja manufakt. trgovina**išče dobro upeljanega potovalca za Štajersko, Kranjsko in Primorje. Oni govoré italijansko imajo prednost. Vstop l. marca 1911. ev. takoj. Stalna služba. Dobra plača. Ravnotam se vsprejme **MLADA MOČ**, ki je že nekaj potovala in ki ima veselje do potovanja. Ponudbe, popis življenja in zahteve glede plače pod „Potovalec“ 1911—10 W. C. 6278 pošilja naprej do 31. decembra 1910 **Anončna ekspedicija Rudolf Mossé, Dunaj I.****RESTAVRACIJA****„AL TELEGRAFO“**

(nasproti glavne poste)

ulica Squero nuovo št. 17

Zajutrek po 30 stot., kosilo 60 do 80 stot. Za naročnike znižane cene. Vino istrsko, opolo, ri-hembersko, vipasko in teran. — Refošk v steklenicah. Vsak dan sveže ribe po nizkih cenah.

Puntigamsko marčno pivo. — Nemška, češka in italijanska kuhinja. Priporoča se udani

F. Vondruška, restavrater.

Specijal. gumij. predmetov

Elastične nogovnice, kilni pas, psi-irigatorji, sosenzorji, gum. rjuhe, cevi za vino, vodo, plin. OVATA. Prodaja in poprava čevljev iz gume ter gumijevih predmetov.

Higijenični predmeti

CENE ZMERNE. — CENE ZMERNE

Federico Steindler, Acquedotto 14.

Norberto Nachtigall

Trst, ulica Nuova 41, Trst

(PALAČA • SALEM)

Zaloga in zastopstvo zelo ugledne švicarske tovarne. Vsakovrstne ure, žepne ure od 5 kron dalje. Budilniki od K 2.40 dalje. Zlatnina se prodaja po ugodnih cenah.

Velika prilika!!!

Odprl sem v Trstu

v ulici **Commerciale 3**

svojo prodajalno z zgotovljenimi oblekami

za moške in ženske. Prodajal bom tudi maje in no-govnice, perilo vsake vrste in manufakturno blago. Imam veliko zalogo čevljev za moške, ženske in otroke. Solidna postrežba. **CENE JAKO NIZKE.**Priporoča se **G. HAMMER.****Nov buffet pri sv. Ivanu**

Luigi BRAIDOTTI

Via S. Cillino št. 1157 (Sv Ivanu) Trst

Izbor razne svinjine

in sira, kakor tudi piva, vina in likerjev s postrežbo

kave. Se priporoča **LASTNIK.****Odprto do ene popoldne.****Moderno pohištvo**

Trst, ulica Gioachino Rossini št. 26, vogal ulice della Zonta

GUGL. BROD & CO.

opozarja slavno občinstvo, da je na novo uredil

svoje velike sobane

z modernim pohištvo

vsakega štila, ki je je nakupil pod takimi pogoji, da je zamore nuditi svojim cenj. odjemalcem po najnižjih cenah. — Katalogi na zahtevo zastoj. Povoljni pogoji za vplačila.

Koncert

„Podružnice Glasbene Matice“ v Trstu
dne 17. t. m.

Preidem naj k posameznim točkam vsporeda. Auber: „Bakreni konj“, ouvertura za veliki orkester. Zaman sem po raznih glasbenih knjigah iskal opere „Bakreni konj“. Menda je to na pol pozabljeno Auberjevo delo, ki se najbrž predstavlja le ob redkih prilikah. Overtura je prozorno delo, brez posebnih globlin, toda glede glasbene invencije kakor inštrumentacijske umetnosti. Naredila je na poslušalce le medel utis. Grajati mi je ob tej priliki komentar koncertnih vsporedov k posameznim točkam. V kakšnem f začne orkester, kdaj pridejo flaute, klarinete i. t. d. in v kakšnih postopih se konča nasprotni tema, vse to je za večino koncertnih obiskovalcev prazno bobnenje. Morda bi bilo čitateljem vsporedov bolj vstrebano, če se jim poda več glasbeno-zgodovinskih podatkov, zlasti glede dela, ki se hoče izvajati in psihološko utemeljitev posameznih tem, tempov, ritmov i. t. d. Na vsak način je misel vredna pretresa.

Narodne. Prav je, da se na koncertnih odrih čujejo tudi narodne pesmi, magari v koncertni obliki, ki pa ni bogve kako primerna narodni pesmi, narodnemu duhu. Da, salonska obleka, v katero se obleče kmetiško, rdečelično dekle in ostri parfumi, s katerim je prepoje, vpliva nekako absurdno. Zdi se, kakor da bi se elegantnejše oblečnim izobražencem, ne upali postaviti na mizo priprostih, a češčenih narodnih žgancev, ampak prirejati se jim mora še toliko in toliko te začimbe, toliko one, tako da imajo h koncu konca žganci samo še ime! In res! Z rafiniranimi alteriranimi akordi nakičena, z ozkoprsnimi pianissimi in hrupnimi fortissimi nadevana in dolgotrajnimi, senačnimi pavzami pretrgana narodna pesem ni več narodna pesem temveč karikatura.

„Glasbena Matica“ naj prepusti narodno petje zborom, ki ne dosežajo njene višine in si ne stavljajo njenih nalog in za te bo ta hvaležna, neizčrpiliva snov. Ker pa žal, pri nas še nimamo društev, ki bi spoznala umetniško vrednost narodne pesmi (na Nemškem so številno in daleč na okrog ugledna pevška društva, ki goje izključno le narodno pesem) morajo jo reševati inteligentnejša društva, kakor ravno Glasbena Matica, da jo rešijo pozabljenja. In zato tudi ta dar sprejemem s hvalečnim srcem.

Od Zajca harmonizirani „Oj Korano“ je za hrvatsko narodno srčno karakteristična popevka. Ne mnogo manj po Andělu prirejena „O jesenske duge noči“. Ta druga celo lahko prenese svojo, oziroma Andělovo pisano harmonično obleko. Zlasti nastop moškega zbora je kaj lepo učinkoval. „Na Gorenjskem je fletno“ pa sem si mislil drugače. Nedavno sem že napisal v neki oceni, da si mislim ta več ali manj nemški „Holadrijoh“ kot nevzdržen, gorski vrelc, vskipi iz skalne razpoke, penec se oholo, nebrzdan, neobvladen. Vesel, kakor gorenjski fant na beli cesti, drugič samozavesten, kot fantič urlaubar in končno bahato uporen, kot „ofertno“ kmetiško dekle. Tedaj vsakokrat drugačen, a nikdar ne slaboten, salonski. Zbor je vse tri pesmi naštudiral v koncertnem smislu krasno brezhipno, in žel burno pohvalo od vseh strani. Ženski so se z moškimi glasovi zlagali v en zvok in temu je kriva temeljita šola g. Mahkote, ki pa zaradi tega uživa pri pevcih, kot pri koncertnem občinstvu neomajano zaslužen zaupanje. (Konec pride.)

Leon Dragutinović.

Na straži.

„Mamica, pozno je že, morava nazaj,“ je šepetala mala in takrat sem zapazil solzo v njenem očesu.

Glasek otrokov jo je zbudil iz sanj, vzela je otroka za roko in vrnila sva se v mesto.

Pred hišo mi je podala roko: „Hvala vam,“ je šepetala, „bilo je prekrasno; današnjega dneva ne pozabim nikdar več.“

Odšla je v svoje stanovanje in nikoli je nisem videl več. Kratek čas potem sem bil premeščen sem v to trdnjavo in tu so se mi oživljali vtisi moje prve in poslednje ljubezni. Naslikal sem ta trenutek in ona mi je bila — model...“

„Kako je to možno?“ sem začuden

vprašal Milana. „Torej je prihajala sem, k tebi, sem v to trdnjavo in ti je sedela?“

„Ah, to ne... ona ni bila nikoli tu in jaz je nikdar več nisem videl...“

„Ravnokar si povedal, da...“

„Da mi je bila model v dolgih zimskih urah; privabila jo je moja fantazija tu sem, v te hribe. Videl sem jo pred seboj, kakor sedaj tebe vidim, in govorila sva mnogo, mnogo... Tudi sedaj prihaja...“

Nisem znal, kaj naj mislim o svojem prijatelju.

„Da, da! Le glej me! In vendar je tako, kakor ti pravim. Dobro se še spominjam. Ko sem prvič pripravil platno in delal načrt za sliko, sedel sem tam v kotu. Barve so bile že pripravljene, ali dolgo se nisem mogel dovolj živo predstaviti njenega obraza... Naenkrat sem povzdignil oči in se zagledal v kot. In tam je sedela ona: tiha, mirna, ravno taka kakor tedaj, ko sem jo videl zadnjič... Hipoma sem začel črtati... in ona mi je vedno prihajala, vsak dan. Ah, prijatelj, ko bi vedel ti, kako lepi so bili ti časi!“

„In tudi sedaj prihaja?“ sem vprašal začuden.

„Tudi sedaj... Ko je zunaj vse tiho in mirno, ko vsa trdnjava spi, prikrajam se kakor tat sem k tej sliki, a ona govori z menoj. In jaz poljubljam njena usta, objemljem njen život in šepetam jej besede sladke ljubezni. Ona mi se smehlja, povrača mi poljube in tiho šepeta: „Tvoja in samo tvoja...“

Nisem vedel, kaj naj mislim o Milanu. Prva moja misel je bila: bolan je! Samota je iz tega korenjaka naredila nevrasteničnega bolnika. Ali je morda telepatija? „Ne vem kako naj si razrešim to uganjko,“ sem rekel Milanu...“

„Ti misliš, da je uganjka. Ah ne, varaj se; vse to je resnično, kar sem ti povedal in nikar ne misli, da sem morda nevrastenik... Moja čista neomadeževana ljubez je zmagala. Brutalnost in frivolnost tega, kar vi imenujete ljubez, ki po blatu vlačijo žensko in nareja iz najpoštenjše žene vlačugo — ta pri meni nima nič opravka. Čista sva greha, ker čista ljubez ni in ne more biti grešna. Mima jej je ime in tako jo tudi imenujem. Zbogom Mina moja!“ in poljubljaj je obraz slike. „Pojdi zopet, danes nisva sama!“

Zagrnil je sliko in se, ves utrujen, spustil na naslanjač. Tudi jaz sem sel. Moji pogledi so krožili po ateljeju. Nisem si upal prekiniti te praznične tišine. V sobi se je čulo dihanje mojega ubogega prijatelja... „Pojdiva spat,“ prekinil je Milan molk.

Molče sem šel za njim; odšla sva v njegovo spalnico. Ponudil mi je svojo posteljo, on pa je legel na divan... Nisva več govorila. Legel sem in Milan je vgasnil luč.

Dolgo nisem mogel zatisniti očesa. Prijateljeva uganjka mi je lebdela pred očmi. Uganjka? Ali je kaj takega sploh možno? Nisem našel odgovora na svoja vprašanja. Fantazija njegove čiste, neomadeževane ljubezni pričaravala mu je to bitje vsak večer. Kako je pač to možno?

Na to sem tiho zadrževal. V snu sem čul tihi jok mojega prijatelja. Njegovo ihtenje me je zopet zbudilo.

(Pride še.)

POHIŠTVO

SOLIDNO : in : ELEGANTNO
PO ZMERNIH CENAH
RAFAELE ITALIA
TRST - VIA MALCANTON - TRST

Odlikovana pekarna in sladstičarna

z zlato kolajno in križcem na mednarodni obrtni razstavi
v Londonu leta 1909

Acquedotto 15 - Podruž. ul. Miramar 9

trikrat na dan svež kruh.

Na razpisu slavnemu občinstvu, da ima prodajalnice je tudi dobro preskrbljena z vsakovrstnimi bliskoli posebno za čaj. Ima razna fina vina in likerje v buteljkah in fine desertne bombone. Sprejema naročila za vsakovrstne torte, kroke itd., kakor tudi vse predmete za speči. Ima tudi najslajšo moko iz najboljših mlinov po najnižji ceni. Brezplačna pestrčaba na dom. — Priporoč. po najnižji ceni. se slavnemu občinstvu z odličn. spoštovanjem

Vinko Škerk : Trst

Mnenje gosp. dra. H. N. Deuvlettian, Carigrad

G. J. SERRAVALLO

Trst.

Predpisal sem večkrat Vaše SERRAVALLOVO KINA - VINO Z ŽELEZOM (Vino di China Ferruginoso Serravallo) svoji klijenteli in imel sem vedno čudovite uspehe. Upliv tega izvrstnega izdelka je hiter in tudi gotov.

CARIGRAD, dne 3. decembra 1909.

Dr. H. DEUVLETTIAN.

G. De Vecchi & S. Skerl
nasledniki A. FONDA

Trst, ulica del Bosco št. 17, Trst

zaloga • ovsa klaje in otrobov.

SENO prve vrste po 7 K. Oves Ben po 17 K. Detelja po 7 50. Ogrski oves po 19 K. Otrobi „V“ po 15 50 K. — Po 100 kilogramov za maslo za razprodajo.

TRŽAŠKI SLOANI in posebno okoličani ki prihajajo v mesto po raznih opravilih, imajo najlepše in najprimernejše zbirališče v dobroznani

„Kavarni Universo“ ki se nahaja na trgu pred „Narodno domom“ št. 1, uprav nasproti restavracije „Balkan“. V kavarni so poleg izvrstne kave na razpolago vsakovrstni likerji in razni slovenski, nemški in laški časniki in vse boljše ilustr. revije. Za obilen obisk se priporoča FRANJO BOJC.

Krojačnica za civiliste in vojake :
Franjo Polanec

v Trstu, via S. Giacomo (Corso) 6, II. n. Priporoča se slavnemu občinstvu in vojaštvu za vsakovrstna dela. Blago prve vrste, delo solidno, cene zmerno.

Simić & Co. - Trst
ul. S. Anastasio 8-10

OBAVLJA

Agenturske in komisij. posle
Bavi se s prodajo kolonijalnega blaga in nakupom dež. pridelkov.

Razstava : pohištva

VEDNO V ZALOGI: moderne in gosposke spalne sobe in jedilnice iz amer. orehovine, hrastovine in mahagonije; pisalne mize in obešalniki za obleke. Prodaja po konkurenčnih cenah. Via Madonna del Mare št. 6

REZBARSKA DELAVNICA.

Na obroke! JAKOB DUBINSKY Na obroke!
TRST — ulica dell' Olmo šte. 1, II. nadstropje — Trst

Velika izbira izgotovljenih oblok za gosposke in manufakturnega blaga
ter moške in ženske suknje.

UGODNI POGOJI ZA PLAČILA NA OBROKE. Cene brez konkurence.

Odprl se je kinematograf „Adria“
v Škedenju
Elegantna dvorana, sestavljena op najmodernejših načrtih.
Vsaki torek, četrtek in soboto nov program.
VSTOPNINA : I. mesto 30 vin., otroci in vojaki 20 vin. II. mesto 20 vin., otroci in vojaki 10 v.

Trst - Via Arcata - Angolo via Sapone št. 9 - Trst
„All' Artigiano“
Trst, via Arcata -- Angolo via Sapone 9
izgotovljene obleke
za moške in dečke. -- Izbor hlač in srajc za delo.
Trst - Via Arcata - Angolo via Sapone št. 9 - Trst

Dnevnik Edinost
v Trstu
je izdal in založil sledeče knjige:
1. „Vohun“, Spisal J. F. Cooper. Cena K 1 60.
2. „Tri povesti grofa Leva Tolstega“, Cena 80 vinarjev.
3. „Kazaki“, Spisal L. N. Tolstoj. Prevel J. Knaflič. Cena K 1 60.
4. „Prva ljubez“, Spisal Ivan Sjergijejevič Turgjenjev. Prevel Dr. Gustav Gregorin. Cena K 1.
5. „Poljub“, Povest iz gorskega življenja češkega ljudstva. Spisala Karolina Světlá. - Prevel J. P. Cena 80 vinarjev.
6. „Igralec“, Roman. Iz spominov mladeniča. Ruski spisal F. M. Dostojevskij. Poslovenil R. K. Cena K 1 60.
Vse te knjige se dobivajo v tiskarni „Edinost“ v Trstu in v vseh knjigarnah po Slovenskem. Poština za posamezno knjigo je 10 vinar.

Zaloga obuvala
in lastna delavnica
PAVEL VISINTINI
Trst, ul. Giosue Carducci 31.
Filijalka ul. S. Sebastiano 8.

Velika izbira moških in ženskih čevljev. - Poprave se izvršujejo točno in solidno

po zmernih cenah

Podruž. via Riborgo 28

Oklic.

V konkurzno maso podružnice zadruga „Agro-Merkur“ v Trstu

spadajoča v skladiščih Via Stadion šte. 4 in Via Carpison šte. 9 se nahajajoča

zaloga blaga

obstoječa iz moke, otrobov, ovs, gnojil in raznih špecerij v sodno dognani cenilni vrednosti 15066 K 65 h in

skladiščna ter pisarniška oprava

v sodno dognani vrednosti 737 K 20 h in opno ali vsaka za-se

prodaste se

kakor stojite in ležite.

Konkurzna masa ne prevzema odgovornosti za kakovost in količino, pridruži se pa pravico, posamezne prave in vreče ter kose oprave proti odbitku njih sodno dognane cenilne vrednosti od kupnine iz prodaje izločiti.

Pismene ponudbe, opremljene s pečatjem, vložiti je pri podpisnem upravitelju konkurzne mase najkasneje do vstetega 24. decembra t. l. in ostanejo ponudniki na ponudbo vezani do vstetega 31. decembra t. l.

Konkurzna masa ni vezana na najvišjo ponudbo ter si pridržuje pravico, došle ponudbe brez ozira na njihovo vrednost sprejeti ali odkloniti.

Ponudnik, kojega ponudba sprejeto, mora kupnino odštevši položiti vadij takoj, ko se mu naznači sprejetje njegove ponudbe, v roke upravitelja konkurzne mase plačati.

Ako se plačilo kupnine točno ali v celoti ne izvrši, zapade položeni vadij v korist konkurzne mase ter je konkurzna masa upravičena, od kupne pogodbe odstopiti.

Po plačilu kupnine mora kupnik v 8 dneh prevzeti ter iz skladišč odnesti blago.

Prepis inventurnega zapisnika je na ogled pri gospodu dr. J. Zencovichu, c. kr. notarju v Trstu, Via S. Spiridione št. 6, kateri na željo razkaže blago in opravo.

V Ljubljani, dne 16. decembra 1910.

Dr. JOSIP J. VIC,

odvetnik v Ljubljani, Gospodska ul. 10, kot upravitelj konkurzne mase ZADRUGA AGRO-MERKUR.

VELIKA SKLADIŠČA
OGLJA in LEŠA
na debelo in drobno
PRAVE KONKURENČ. CENE
Signoria :: Montpreis
lastni pridelek
Trst, ulica Ugo Foscolo 33, Telefon 11-37

Dr. Fran Korsano
Specijalist za sifilitične in kužne bolezni
ima svoj
AMBULATORIJ
v TRSTU, v ulici San Nicolò šte. 9 (nad Jadransko banko).
Sprejema od 12. do 1. in s 1/2 do 6 1/2 pop

MANUFAKTURNA TRGOVINA
Ignac Perlmutter, Trst
Via Gatterl št. 7, I.
Velik izbor izgotovljenih moških obel, manufaktur, in belega blaga, preprog, zagrljaj, garnitur, blaga za MOŽKE in ŽENSKO : OBLEKE.
Proti plačilu takoj in na obroke.

Spritzer wein
so imenovane belo in rdeče vino, ki je odlično pripravljeno pijača z mineralnim vodom in sifonom. Prodajam tudi v buteljkah pijačo vino Opello iz Vise, Belo sladko iz Vise, Istrsko in teran. Priporočam tudi svoj izbor desertnih in zdravilnih vin, razlikovne, gnanje in druge. Zaloga „Asti spumante“ po Kron s 4. Sladki refosk po K 3. Izborna šagunje po K 4-40 buteljke poltrnega listra. Pre-E. Jurcev, Acquadotto 9
supovalna toplota.

Prodajaln. ur in dragocenosti
G. BUCHER
(ex drug Dragotina Vekjeta)
Trst (nasproti prejšnje prodaj. D. Vekjet) Corso šte. 36
Bogati izbor zlatanine, srebrnine, dragocenosti in žepnih ur. Kupuje in menja staro zlato in tudi srebro z novimi predmeti. — Sprejema naročbe in popravila vsakovrstne srebrnine, zlatanine, kakor tudi žepne ure. **DELO SOLIDNO. CENE ZMERNE.**

Knjigoveznica
G. KANOBEL - Trst
ulica A. Manzoni šte. 4
Izvršujejo se vsakovrstna knjigoveška dela z vso preciznostjo. Specijaliteta: vezanje trgov. registrov. Razne galanterije. Kartonažna dela itd. Vezava romanov 50 stotink. Tovarna škateľ po zelo nizkih cenah.

Zaloga in delavnica F. VIDALI, Trst via S. Lazzaro 22
Prejemlje naročbe, poprave in izpopolnjevanje vsakovrstnih kožuhovin.
Shranjuje kožuhovine z jamskimi zopar kakoršno si bodi škodo

Dobrozbana manufakturna trgovina
T. Freisseis, ul. delle Poste 5
(Hiša Brunner) nasproti kav. (München) ponuja za tekočo sezono
Prežite odeje iz rudečega, tamnoga, svetla od K 8-50 dalje.
Prežite odeje bele in barvne . . . od K 8— dalje.
Fuštanj v barvah in pisan . . . od st. 60 dalje.
Lawa-tennis barvnat . . . od st. 48 dalje.
Velik izbor volnenega blaga in fuštanj po najnižjih cenah. Velika zaloga bombaževine, bombažnatih in volnenih maj, svetlih, modrih, rdečih. Volna po vsakovrstni ceni. Popoln izbor nogavice, modrocev, kakor tudi vsakovrstnih drobnarij in okraskov itd. Blago iz najboljših tovarnih in po najnižjih cenah.

Odlikovana delavnica in zaloga
sedlovja in potnih predmetov
FRIDERIK HERTAUS, Trst, ulica Stadion šte. 10.

Vsi Slovenci v slovensko trgovino
V. Dobauschek Trst,
ulica Giosue Carducci II

Omenjena tvrdka si dovoljuje naznaniti cenjenim odjemalcem, kakor tudi slavnemu občinstvu, da ima popolno zalogo

najnov. jesensk. in zimskega blaga

Bogata izbira oblek za moške in dečke zimskih sukenj (Paltó, Ulster, Raglau) površnikov, zimskih jopičev, jopičev, telovnikov, hlač, kostumov, sukenj za dečke, nepremočljive pelerine itd. Nadalje ima veliko izbiro perila, kakor srajce, spodnje hlače, jopice, nogovice, ovratniki, zapestnice, kravate, čepice, dežniki itd. **VELIKA IZBIRA** pralnih hlač lastnega izdelka za delavce, monture, modre, rujave in rumene za kovače, strojevode in mehanike. Zgotovljajo se moške obleke po meri v lastni krojačnici. Postrežba točna in solidna in cene jako nizke. Priporočajo se za blagohotno naklonjenost udani **V. DOBAUSCHEK.**

ALEKS. FRANC MAYER - TRST
žgalnica kave
TELEFON 1743.
Najboljši vir za dobivanje pečene kave.

„Caffé Goldoni“
Trst, Piazza Carlo Goldoni št. 2
Pijače naravne in prve vrste. Časopisi in ilustracije. **POSTREŽBA TOČNA.**
Za obilen obisk se najtopleje priporoča **FRANJO MARINSEK.**

Giuseppe Beldinanzi, urar
urar
ulica Commerciale 5, Trst
Ure se jamčijo za eno leto
Poprave po jako nizkih cenah.

TRATTORIA
„All' Antica Pompei“
Trst, Piazza Carlo Goldoni 4
Priporoča se slavnemu občinstvu. — Toči se izvrstno vino: teran, istrsko, furianko in belo. Steinfeldsko pivo. Domača kuhinja z raznovrstnimi miznimi in gorkimi jedili. — Za obilen obisk se toplo priporoča **FRANJO MARINSEK.**

Henrik pl. Chicchio
Via Stadion 35
Velik izbor Plaque-verižic garantiranih in priveskov. Naprstniki, zapestnice, igle z ali brez dijamantov. Zlate, srebrne, nikelnate ali jeklene ure. — Regulatorji iz prvih tvornic. „ZENIT, OMEGA“.
Sprejema vsako popravo z garancijo enega leta

Ravnokar je izšel velik cenik
ur, zlatnine, srebrnine
katerega pošljem na željo vsakomur :: brezplačno
Rudolf Rus
urar - KRANJ
Ustanovljena leta 1885
Največa trgovina na Gorenjskem.

Bogomil Pino
Pozor! : bivši urar v Sežani : ima svojo novo prodajalno
UR
v TRSTU ul. Vine. Bellini .. šte. 13 .. nasproti cerk. sv. Ant. nov. **VERIŽICE** po tov. cenah.

UMETNI ZOBJE
Plombiranje zobov
Izdiranje zobov brez vsake bolečine
Dr. J. Čermák || V. Tuscher
: zobozdravnik : || koncesij. zobni tehnik
... TRST ...
ulica della Caserma št. 13, II. n.

Ob priliki Božiča in Novega leta
v žganjarni in slaščičarni
vogal ul. Ghega in trga vojašnice
(blizu Nar. Doma in Kavarne Fabris)
Bogata izbira ruma
konjaka in vsakovrstnega maraškina v boteljkah. Asti spumante, refošk, zagrebški Pelinkovac in Sokol.